

This is a Persian translation of
Understanding Modern Societies
Book 3: Social and Cultural Forms of Modernity
Edited by Robert Hoxby and Kenneth Thompson
The Open University and Peter Freese, Cambridge, 1992
Translated by M. Mostafaei, R. Mostafaei, K. Firoozmand,
H. Mostafaei, R. Karamian, M. Mostafaei
Agah Publishing House, Tehran, 2012

این کتاب ترجمه شده است از کتاب Understanding Modern Societies
کتاب سوم: اشکال اجتماعی و فرهنگی مدرنیته
ویراستاران: رابرت هاوکس و کنت تومپسون
تألیف: رابرت هاوکس و کنت تومپسون
ترجمه: مهرداد کامران، کامران کرمیان، کیانوش فیروزماند، هادی کامران
موسسه آگاه، تهران، ۱۳۹۱

این کتاب ترجمه شده است از کتاب Understanding Modern Societies
کتاب سوم: اشکال اجتماعی و فرهنگی مدرنیته
ویراستاران: رابرت هاوکس و کنت تومپسون
تألیف: رابرت هاوکس و کنت تومپسون
ترجمه: مهرداد کامران، کامران کرمیان، کیانوش فیروزماند، هادی کامران
موسسه آگاه، تهران، ۱۳۹۱

این کتاب ترجمه شده است از کتاب Understanding Modern Societies
کتاب سوم: اشکال اجتماعی و فرهنگی مدرنیته
ویراستاران: رابرت هاوکس و کنت تومپسون
تألیف: رابرت هاوکس و کنت تومپسون
ترجمه: مهرداد کامران، کامران کرمیان، کیانوش فیروزماند، هادی کامران
موسسه آگاه، تهران، ۱۳۹۱

درآمدی بر فهم جامعه‌ی مدرن
کتاب سوم:
اشکال اجتماعی و فرهنگی مدرنیته
ویراستاران: رابرت هاوکس، کنت تامپسون
مترجمان: کاظم فیروزماند، رامین کریمیان
محمود متحد، حسن مرتضوی، فیروزه مهاجر
مهران مهاجر

- ۱. درآمدی بر فهم جامعه‌ی مدرن
- ۲. اشکال اجتماعی و فرهنگی مدرنیته
- ۳. ویراستاران: رابرت هاوکس، کنت تامپسون
- ۴. مترجمان: کاظم فیروزماند، رامین کریمیان
- ۵. محمود متحد، حسن مرتضوی، فیروزه مهاجر
- ۶. مهران مهاجر

موسسه آگاه
تهران
تلفن: ۰۲۱-۸۸۸۸۸۸۸۸
وبسایت: www.agahpublishing.com
ایمیل: info@agahpublishing.com
آدرس: تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۱۳۳، طبقه ۳
کد پستی: ۱۱۳۳۱۱۱۱

فهرست مطالب

۹	پیش‌گفتار
۱۳	نوشته‌ی رابرت باکاک و کیت تامپسون، ترجمه‌ی محمد نبوی درآمد

۱. دگرگونی تقسیم‌بندی‌های اجتماعی: طبقه، جنسیت و نژاد ۲۷

نوشته‌ی هریت بردلی، ترجمه‌ی محمود متحد

۲۹	۱. درآمد
۳۱	۲. طبقه و تغییر
۴۷	۳. جنسیت و تغییر
۶۸	۴. نژاد و تغییر
۸۰	۵. پویایی تأثیر متقابل طبقه، جنسیت و نژاد
۸۶	۶. نتیجه‌گیری
۸۷	منابع
۹۱	پیوست
۹۱	متن الف: کارمندان/ دیوید لاکوود
۹۳	متن ب: کار و سرمایه‌ی انحصاری/ هری بریورمن
۹۶	متن پ: به چالش کشیدن فمینیسم امپریالیستی/ والری عاموس و پراتیبا پارمار
۹۹	متن ت: زن و تکنولوژی/ سینتیا کاکبرن

۲. زنان و حوزه‌ی خانواده ۱۰۳

نوشته‌ی هلن کراولی، ترجمه‌ی فیروزه مهاجر

۱۰۵	۱. درآمد
۱۱۲	۲. تغییرات در خانواده

۱۲۷	۳. زنان و خانواده: برخی مسائل نظری
۱۴۵	۴. نتیجه‌گیری
۱۴۷	منابع
۱۴۹	پیوست
۱۴۹	متن الف: خانواده: عرصه‌ی خصوصی یا ضمیمه‌ی دولت؟/ فیت رابرتسون الیوت
۱۵۶	متن ب: زنان، زندگی خانوادگی و جامعه‌شناسی / آنا ایتمن
۱۶۱	متن پ: روان‌کاوی و فمینیسم / جولیت میچل
۱۶۴	متن ت: میل زنانه و هویت جنسی / رزالیند کوارد

۳. مصرف و سبک‌های زندگی ۱۶۹

نوشته‌ی رابرت باکاک، ترجمه‌ی کاظم فیروزمند

۱۷۱	۱. درآمد
۱۷۳	۲. ظهور مصرف مدرن
۱۸۱	۳. تحلیل الگوهای مصرف
۱۸۸	۴. مصرف‌کنندگان جدید
۲۰۰	۵. مفهوم‌سازی مصرف
۲۰۹	۶. نتیجه‌گیری
۲۱۱	منابع
۲۱۳	پیوست
۲۱۳	متن الف: طبقه‌ی مرفه آمریکایی / تورستاین ویلن
۲۱۵	متن ب: خاص مردها؟ مردانگی، مُد و فرهنگ عمومی / فرانک مورت
۲۲۱	متن پ: فرهنگ مادی و مصرف انبوه / دنی‌یل میلر
۲۲۷	متن ت: به سوی تعریف «مصرف» / ژان بودریار

۴. دین، ارزش‌ها و ایده‌نولوژی ۲۳۱

نوشته‌ی کیت تامپسون، ترجمه‌ی حسن مرتضوی

۲۳۳	۱. درآمد
۲۳۷	۲. روشن‌گری: تنگناهای مدرنیته
۲۴۴	۳. عرفی شدن و جماعت
۲۵۱	۴. فوکو: ادغام از طریق گفتمان‌ها
۲۵۳	۵. گرامشی: مبارزه برای کسب هژمونی ایده‌نولوژیک
۲۵۸	۶. جماعت ایده‌نولوژیک
۲۷۳	۷. نتیجه‌گیری

۲۷۴	منابع
۲۷۷	پیوست
۲۷۷	متن الف: جمعیت: گرایش، باور و تکالیف دینی در یک نگاه / دیوید جرارد
۲۸۱	متن ب: تغییر مذهبی و دخالت نهادی / دیوید جرارد
۲۸۶	متن پ: اعتراف / میشل فوکو
۲۸۸	متن ت: سلطه و آسیب‌های آن / جیمز بک‌فورد

۵. فرهنگ مردم‌پسند و رسانه‌های جمعی ۲۹۱

نوشته‌ی سلویا لوری، ترجمه‌ی رامین کریمیان

۲۹۳	۱. درآمد
۲۹۷	۲. فن‌آوری چاپ هم‌چون واسطه‌ای در تولید فرهنگی
۳۰۲	۳. جدال بر سر سواد
۳۰۵	۴. مناسبات بازار و پیدایش مطبوعات
۳۱۰	۵. رمان و تمایز میان فرهنگ والا و فرهنگ مردم‌پسند
۳۱۷	۶. پخش رادیو - تلویزیونی هم‌چون واسطه‌ای در تولید فرهنگی
۳۲۷	۷. پخش رادیو - تلویزیونی هم‌چون رسانه‌ای خانگی
۳۳۹	۸. نتیجه‌گیری
۳۳۹	منابع
۳۴۱	پیوست
۳۴۱	متن الف: وسایل تولید فرهنگی / ریموند ویلیامز
۳۴۲	متن ب: مؤلف چیست؟ / میشل فوکو
۳۴۶	متن پ: اثر هنری در عصر تکثیر مکانیکی / والتر بنیامین

۶. کلان‌شهر: شهر به‌مثابه متن ۳۵۳

نوشته‌ی جیمز دانلد، ترجمه‌ی مهراں مهاجر

۳۵۵	۱. درآمد
۳۶۳	۲. شهر سرمایه‌داری
۳۹۰	۳. شهر مجازی
۳۹۹	۴. شهر جهانی
۴۰۸	۵. نتیجه‌گیری
۴۱۰	منابع
۴۱۳	پیوست
۴۱۳	متن الف: شهرهای بزرگ: منچستر/ فریدریش انگلس

۴۱۹	متن ب: کلان‌شهر و حیات ذهنی / گئورگ زیمل
۴۲۵	واژه‌نامه
۴۳۱	نمایه
۶۸۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۸۸۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۱۰۶	فصلنامه علمی و پژوهشی
۱۸۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۱۸۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۲۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۷۸۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۱۰۶	فصلنامه علمی و پژوهشی
۱۸۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۲۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۳۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۴۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۵۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۶۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۷۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۸۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۹۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۱۰۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۱۱۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۱۲۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۱۳۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۱۴۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۱۵۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۱۶۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۱۷۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۱۸۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۱۹۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۲۰۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۲۱۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۲۲۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۲۳۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۲۴۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۲۵۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۲۶۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۲۷۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۲۸۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۲۹۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۳۰۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۳۱۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۳۲۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۳۳۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۳۴۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۳۵۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۳۶۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۳۷۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۳۸۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۳۹۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۴۰۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۴۱۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۴۲۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۴۳۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۴۴۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۴۵۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۴۶۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۴۷۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۴۸۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۴۹۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۵۰۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۵۱۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۵۲۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۵۳۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۵۴۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۵۵۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۵۶۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۵۷۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۵۸۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۵۹۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۶۰۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۶۱۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۶۲۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۶۳۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۶۴۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۶۵۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۶۶۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۶۷۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۶۸۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۶۹۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۷۰۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۷۱۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۷۲۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۷۳۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۷۴۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۷۵۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۷۶۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۷۷۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۷۸۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۷۹۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۸۰۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۸۱۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۸۲۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۸۳۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۸۴۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۸۵۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۸۶۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۸۷۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۸۸۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۸۹۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۹۰۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۹۱۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۹۲۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۹۳۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۹۴۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۹۵۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۹۶۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۹۷۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۹۸۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۹۹۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی
۱۰۰۶۲	فصلنامه علمی و پژوهشی

پیش‌گفتار

اشکال اجتماعی و فرهنگی مدرنیته کتاب سوم مجموعه‌ی چهارجلدی درآمدی بر فهم جامعه‌ی مدرن است: درس‌نامه‌ی جدیدی که هدف آن فراهم آوردن درآمدی جامع، نو و جذاب بر جامعه‌شناسی است. عنوان‌های چهار کتاب این مجموعه در صفحه‌ی ۲ این کتاب آمده است. این کتاب‌ها چنان نوشته شده‌اند که به کار خواننده‌ای که هیچ دانش قبلی در جامعه‌شناسی ندارد بیایند، و چنان طراحی شده‌اند که بتوان در طیفی از درس‌های علوم اجتماعی در دانشگاه‌ها و مدارس عالی از آن‌ها استفاده کرد. هر کتاب، در عین این‌که بخشی از کل مجموعه است، کتابی مستقل هم هست تا دانشجویانی که جنبه‌های گوناگون تاریخ، جامعه‌شناسی و ایده‌های جامعه‌ی مدرن و بستر بین‌المللی آن را مطالعه می‌کنند بتوانند از آن بهره بگیرند.

این چهار کتاب بخش عمده‌ی یکی از درس‌های آپن یونیورسیتی را، که همین عنوان فهم جامعه‌ی مدرن را بر خود دارد، می‌سازند. درس‌های آپن یونیورسیتی را گروه وسیعی از مؤلفان دانشگاهی و مشاوران، مدرسان مجرب، ارزیابان دانشگاهی، ویراستاران و طراحان، تهیه‌کنندگان بی‌بی‌سی، مدیران دانشگاهی و منشی‌ها تدارک می‌بینند. در مورد هر یک از فصل‌های این مجموعه بحث‌ها و بررسی‌های زیادی صورت گرفته و در هر مرحله‌ی نگارش آن اصلاحات فراوانی اعمال شده است. حاصل کار مجموعه‌ی منحصربه‌فردی است که بر تجربه‌ی پژوهشی و آموزشی آکادمیک موجود در آپن یونیورسیتی و جامعه‌ی دانشگاهی بیرون از آن استوار است.

این چهار کتاب سه ویژگی متمایز دارند. نخست این‌که، نه تنها شرحی توصیفی و تاریخی از فرآیندهای اجتماعی عمده‌ای به دست می‌دهند که جوامع صنعتی مدرن را

شکل داده‌اند - فرآیندهایی که خود، بار دیگر به سرعت آن‌ها را دگرگون می‌کنند - بلکه در عین حال مفاهیم اصلی، مسائل و بحث‌های جاری در متون دانشگاهی مرتبط را نیز تحلیل می‌کنند. دوم این‌که در پایان هر فصل گزیده‌ای از چند کتاب و مقاله‌ی کلاسیک و معاصر آمده است که به مطالب آن فصل مربوط می‌شوند. برای آن‌که این گزیده‌ها از متن اصلی متمایز شوند با قلمی متفاوت حروف‌نگاری شده‌اند و اندکی تورفتگی دارند. سومین ویژگی مهم این کتاب‌ها آن است که خصلتی «تعاملی» دارند: هر فصل تمرین‌ها، پرسش‌ها و کارهای عملی‌ای دارد که به خواننده کمک می‌کنند تا نکات آموزشی اصلی را بهتر بفهمد و درباره‌شان بهتر بیندیشد. تجربه‌ی طولانی تهیه‌ی درس‌های این یونیورسیتی حاکی از آن است که همه‌ی خوانندگان از چنین بسته‌ی آموزشی‌ای بهره‌ی خوبی می‌برند، بسته‌ای که با دقت تمام برای دانشجویانی تهیه شده است که با آزادی عمل نسبتاً زیادی کار می‌کنند.

گرچه هر کتاب این مجموعه مستقل است، اما در آن ارجاعات زیادی به سایر کتاب‌های این مجموعه داده‌ایم تا خوانندگان به کمک آن بتوانند به خوبی از هر چهار کتاب این مجموعه استفاده کنند. این ارجاعات به صورت زیر هستند: «بنگرید به کتاب یکم (هال و گین، ۱۹۹۲)، فصل ۴». خواننده را گاه برای کسب اطلاع بیشتر در مورد یک نویسنده یا یک مفهوم، به فرهنگ جامعه‌شناسی پنگوئن^۱ ارجاع داده‌ایم. مشخصات کتاب‌شناختی این فرهنگ در جای خود در منابع فصل مربوطه آمده است؛ این منابع فهرستی را برای مطالعه‌ی تکمیلی هر حوزه به دست می‌دهند.

در طی کار جمعی درازمدتی که برای تدارک این مجموعه انجام گرفت، و از بین کسانی که در شکل گرفتن هر فصل نقش داشته‌اند، ویراستاران تنها کسانی هستند که آشکارا دیده می‌شوند. افراد زیاد دیگری هم هستند که سهم فراوانی در کار دقیق و پرزحمت تنظیم این کتاب داشته‌اند. کارشناس و مشاور بیرونی ما، پروفیسور برایان ترنر، در همه‌ی مراحل تولید این مجموعه، اظهار نظرها و ارزیابی‌ها و راهنمایی‌های ارزشمندی در مورد این کار کرد و همواره مشوق ما بود. مدیر دوره، کیت استریبلی، کمک فوق‌العاده‌ای به ما کرد تا کار طبق برنامه پیش برود و به لحاظ انسجام ویرایشی استاندارد خوبی داشته باشد؛ او هم چنین رابطه‌ی خوبی میان هیئت علمی، ویراستاران و بخش تولید برقرار کرد. از مالی فریمن، مورین آدامز، پالین ترنر، دایان کوک و مارگرت

آلت به خاطر کار حروف‌نگاری فوق‌العاده‌شان به طور خاص متشکریم. در تاریخ حروف‌نگاری به ندرت پیش می‌آید که این همه دست‌نوشته با چنین سرعتی به دست افرادی اندک تاپ شود. ویراستاران ما در دانشگاه آزاد، کریس وولدريج، دیوید اسکات مک‌ناب، دیوید ویلسون و رابرت کوک سن با بینش و وجدان حرفه‌ای‌شان تک تک فصل‌ها را ویراستند، و این کار را اغلب اوقات در تنگنای زمانی و با خوش‌رویی همیشگی‌شان کردند. هم چنین از پال اسمیت، کتاب‌دار رسانه‌ای مان به خاطر کار خلاقانه‌اش در یافتن این همه تصویر متشکریم. دبی زیمور، از انتشارات پولیتی پرس، منبع همیشگی تشویق و بصیرت بوده است.

سرانجام، نویسندگان فصل‌ها با خویشتن‌داری، نقدها و پیشنهادهای بی‌شمار ما را پذیرا شدند و، در عین حال، شالوده‌ی آفریده‌های اولیه‌شان را طی چندین بار حک و اصلاح حفظ کردند. شکل کنونی این کتاب مرهون دانش و تعهد آن‌هاست.

رابرت باکاک و کیت تامپسون